

Andruskó Imre

A 2024/2025-ös tanév a Selye János Gimnáziumban Bencés emlékévként

A Selye János Gimnáziumnak az elmúlt tanévben is több jelentős esemény gazdagította krónikáját. Jelenleg több, jelentős anyagi vonzatú pályázatban is érintettek vagyunk, hiszen az oktatási minisztérium által felkínált lehetőséget kihasználva bekapcsolódtunk a DigiEdu programba, amelynek köszönhetően több 10 ezer euró értékben kaptunk Microsoft licencet, és idén ősszel pedig több 10 ezer euró értékben szállítanak hozzánk számítástechnikai eszközöket is. Sikeres volt a Visegrádi Alaphoz benyújtott pályázatunk is, ahol 10 ezer eurót nyert Ekocsapatunk, 5 diákunk és két tanárunk 2024 őszén a Debreceni Református Gimnáziumot és a lengyelországi Puck-beli líceumot látogatták meg; novemberben pedig lengyelországi és magyarországi diákokat láttak vendégül. A budapesti székhelyű Tigra Kft.-nek köszönhetően újabb 10 ezer euró értékű támogatást kaptak a matematikában, fizikában vagy informatikában jeleskedő tanulóink, és nagy örömünkre szolgál, hogy ez a program a következő tanévben is folytatódik majd: tíz diák fejenként ezer eurós ösztöndíjban részesül. Magyar tannyelvű iskolák részére ez az egyik legbőkezűbb támogatási program.

A gimnázium 1907-ben Herczegh Zsigmond építész tervei alapján emelt épülete kétségtelenül mesébe illő. 2024 őszén a gimnázium két nagy projekten dolgozott: kidolgozásra került egy új projektdokumentáció is, közel 250 ezer euró értékben, melynek célja az épület akadálymentesítése, többek között egy lift kiépítése, és minden szintre egy-egy toalett elhelyezése mozgássérült tanulók és vendégek számára. A projekt megvalósulása 2025 őszén várható. Az INTERREG pályázatra is benyújtásra kerül majd a győri Czuczor Gergely Bencés Gimnázium és Kollégium segítségével egy 200 ezer eurós projekt. A nyári szünet alatt zajlott a közel 100 éves vízvezetékrendszer cseréje is.

Neves vendégek is megtisztelték iskolánkat, így Dr. Maurovich-Horvát Pál, a Semmelweis Egyetem professzora, iskolánk egykori diákja; Szijjártó Péter, Magyarország külgazdasági és külügyminisztere, egykori győri bencés diák, Deutsch Tamás és Odor Lajos, Európai Unió parlamenti képviselők; Eckler Luca többszörös paraolimpiai bajnok, Gazdag József, a Vasárnap egykori főszerkesztője, Barkó Gábor Ágoston, Tóth István Konstantin és Sárai-Szabó Kelemen bencés atyák, Keszegh Béla polgármester, Balogh Csaba, Magyarország szlovákiai nagykövete, Szalay-Bobrovniczky Vince, civil kapcsolatokért felelős államtitkár, Orosz Örs és Nászaly Gábor, a Gombaszögi Tábor főszervezői, akik sorsolás alapján a IV. A osztályunk diákjainak ingyenes Gombaszögi hetijegyet ajándékoztak, Dr. Messik Miklós, a Magyar Emlékekért a Világban egyesület elnöke, valamint Csenger Tibor Nyitra megye alelnöke, Viola Miklós és Becse Norbert megyei képviselők, Dr. Ipóth Szilárd, ifj. Dr. Both László, Dr. Kiss Tamás és Dr. Mátyás István, a Szlovák egészségügyi Egyetem fiziológiai intézetének előljárója, Szócs Dávis és Dr. Matus Éva, a Reménység nonprofit szervezet munkatársai.

Forrás: A Selye János Gimnázium archívuma

A 2024/25-ös tanév ismét emlékévként volt a Selye János Gimnáziumban: gimnáziumunk mindig is büszke volt történetére, az elődök eredményeire és erőfeszítéseire, melyet a magyar kultúra érdekében fejtettek ki. A gimnázium igazgatósága a tavalyi Selye 100 emlékévként meghirdette a Bencés emlékévet. Az emlékévként célja, hogy diákjaink megismerkedjenek a bencés lelkiséggel, s alaposabb tudásra tehessenek szert iskolánk gazdag történelmi múltjáról. Iskolánk országos hírnevét ugyanis a bencések alapozták meg. A történelem viharainak kiszolgáltatott intézmény egészen 1945-ig helyt állt és példaadó lendülettel szolgálta a magyar oktatás ügyét, mígnem 80 évvel ezelőtt, 1945. június 28-án kapui bezárására kényszerült. A tanárokat szélnek eresztették. Az embert próbáló időkben is nagyszerű teljesítmények születtek mind a tudományok, mind a művészetek terén. Bíró Lucián, Borka Géza, Gidró Bonifác, Horváth Cézár, Kocsis Károly és Pataki Maurus nemcsak oktatással és tudományos munkával foglalkoztak, hanem széles körben használt tankönyveket írtak, Bíró Lucián pedig *Tábortűz* címmel lapot is alapított. Kevesen tudják, hogy 1925-ben, 100 évvel ezelőtt a gimnáziumban tanító, rendkívül művelt bencés atya, Pataki Maurus szlovákra fordította *A Pál utcai fiúk* című regényt.

2024. október 22-én került sor a bencés partnerintézmények napjára. A Selye János Gimnázium már több éve működik együtt a győri Czuczor Gergely Bencés Gimnáziummal és a Tihanyi Bencés Apátsági Múzeummal: ezek az intézmények jelentősen emelték a bencés emlékévként fényét. Németh Vilmos, a gimnázium egykori igazgatója megrajzolta Magyarország hegy-, sík- és vízrajzi viszonyainak átnézeti térképét, melyet 1881-ben iskolai segédeszközként általános használatba helyeztek. Ennek a kivételes térképnek a sokszorosított változatát a bencés évben a gimnázium újra közkincsé tette Orosz Örsnek, Nyitra Megye kulturális és turisztikai bizottsága elnökének a segítségével. Egy konferencia erejéig felidéztek a múltat: május 7-én három iskola diákjai mutatták be kutatómunkáikat egy szakértő zsűri előtt, amelynek tagjai Barkó Ágoston bencés atya, múzeumigazgató, Dr. Dénesi Tamás levéltár igazgató, Bödök Gergely és Vanya Péter történészek és PhDr. Deák Irén történelemtanár voltak. A szereplő diákok a Selye János Gimnáziumon kívül a budapesti Szent István Gimnáziumot és a győri Czuczor Gergely Bencés Gimnáziumot képviselték.

Forrás: A Selye János Gimnázium archívuma

A következő nagy rendezvényünk: 2024 októberében ünnepelte fennállásának 20. évfordulóját a Komáromi Magyar Gimnázium Öregdiákjainak és Tanárainak Baráti Köre; egy nagyszabású gálával emlékeztünk meg erről. A műsorban felléptek az egykori gimnáziumi diákok, akik ma Magyarországon és Szlovákiában elismert művészek. Negyedévente megjelenik a Komáromi Öregdiák című hírlevél – idén júniusban már a 83. szám –, amely hírt ad az iskola múltjáról és jelenéről is. Iskolánk öregdiák-szövetsége évente több jeles rendezvényünk társzervezője. Nagy örömmel fogadjuk a júniusi nagytalálkozón az 50, 60, 65, 70, 75 és 80 éve érettségizett egykori bencés és későbbi gimnáziumi öregdiákokat, valamint az 1951 és 1960 között az épületben működött óvónőképző – Pedagógiai Középiskola – egykori növendékeit is. Idén ismét megtartottuk a Generációk Nagytalálkozóját több 100 fiatal öregdiák részvételével.

Forrás: A Selye János Gimnázium archívuma

Budapesti testvériskolánk, a Szent István Gimnázium meghívására ősszel tanári karunk részt vett a kétévente hagyományosan megrendezett testvériskolai találkozón az erdélyi székelyudvarhelyi Tamási Áron Gimnáziummal tanári karával közösen. 2025. június 4-én, az Összetartozás Napján a három testvériskola kórustalálkozója zajlott Budapesten szintén a Szent István Gimnázium szervezésében. Idén három osztályunk járt Erdélyben és egy erdélyi osztályt fogadtunk iskolánkban.

Forrás: A Selye János Gimnázium archívuma

Gimis színpadunk idén a *Pomádé* című musicalt mutatta be, valamint Középső Gimiszünk is sikeresen szerepelt: *A legyek ura* című előadását fődíjjal jutalmazták a júniusban zajlott Jókai napokon. Megalakult a Divas Experience tánccsapatunk is, amely sikeresen mutatkozott be több szlovákiai és magyarországi versenyen.

Februárban a Magyar Emlékekért a Világban egyesület szervezésében *Jókai emlékek nyomában a Kárpát-medencében és Európában* című kiállítást tekinthették meg diákjaink és vendégeink a Jókai 200 emlékévként keretében.

A tantárgyi és sportversenyeken kiemelkedően szép eredményeket értek el diákjaink az elmúlt tanévben is. A magyar nyelvi versenyek közül a Szép magyar beszéd országos 1. és 3. helyezése, a Kultsár Tibor esszéíró verseny 1. helyezése jelentette a legszebb sikereket, valamint a Tompa Mihály szavalóverseny országos döntőjében öt diákunk szerepelt, közülük országos 1. és 3. helyezést értek el, a megzenésített versek kategóriájában pedig a Nekem 8 zenekarunk szintén 1. helyezett lett. A XVIII. Kaszás Attila Versmondó Fesztiválon három diáklányunk képviselte iskolánkat – ketten aransávós besorolást értek el. Bekapcsolódtunk még az Implom József helyesírási verseny Kárpát-medencei döntőjének az Anyanyelvi játékok – játékos anyanyelv című versenybe, a pápai Jókai Kör egyesület Jókai 200 novellaíró pályázatába, és a Jókai és kora irodalmi vetélkedőbe, ahol diákjaink nagyszerűen szerepeltek: 1., 2. helyen végeztek, illetve eredményes versenyzők lettek.

Szlovák nyelvből idén is megszerveztük immár 26. alkalommal a nemzetközi Dobré slovo – Jó Szó szavalóversenyt, amelynek fővédnöke Peter Pellegrini köztársasági elnök volt. Diákunk az országos forduló 1. helyén végzett. A Poznaj slovenkú reč – Ismerd meg a szlovák nyelvet országos döntőjébe két diákunk is bekerült, és diákjaink sikeresen szerepeltek a Hviezdoslavov Kubín szavalóversenyen is.

Angol nyelvből kerületi 2. helyet és 4. helyet szereztek, az Év angolosa (Best in English) versenyen 31 ország 740 iskolájának 29106 diákja kapcsolódott be – diákjaink szintén remekül helyt álltak; idén harmadik alkalommal került megrendezésre iskolánkban az EnglishStar verseny kisgimnazistáink részére. Német nyelvből kerületi 2. helyet, illetve 5. helyet szereztek. Spanyol nyelvből kerületi 1. és 2. helyet szereztek diákjaink, és egy diákunk bekerült az országos döntőbe. A tavalyi tanévben a Selye János Gimnázium nyelvszakos tanárai több tanulmányi utat is szerveztek: Bécsbe, Bajorországba, Spanyolországba és Angliába.

Nagy örömünkre szolgált, hogy a Gloria Victis, a Cultura Nostra, az Estöri rangos történelemversenyek Kárpát-medencei döntőiben, illetve a II. világháború utolsó éveivel foglalkozó Vég és kezdet versenyen, a Wallenberg vetélkedőn, az Együtt határok nélkül című vetélkedő és a Nec arte, nec marte vetélkedőn is iskolánk csapatai sikerrel versenyeztek.

Diákjaink idén is sikeresen szerepeltek az Országos Bibliaolimpián, ahol országos 2. helyen végeztek.

Alsó tagozatos tanulóink és a „nagygimisek” a matematikai olimpia kerületi fordulójában szereztek több dobogós helyezést a különböző kategóriákban és versenyeken. Diákjaink bekapcsolódtak a nemzetközi Kenguru matematikaversenybe, a Zrínyi Ilona matematikaversenybe, a Felvidéki Magyar Matematikaverseny – Oláh György Emlékversenybe, KOMAL versenyekbe és Cornides István matematika- és fizika-emlékversenybe is.

A fizikaversenyeken versenyző diákjaink kerületi 2. és különböző más helyezéssel tértek haza. Diákjaink bekapcsolódtak a Dürer versenybe, és meglátogatták Svájcban a Nukleáris Kutatások Európai Központját, ismertebb nevén a CERN-t. Matematika és fizika olimpiák kerületi fordulójában a Selye János Gimnázium diákjai szereztek a legtöbb eredményes megoldói címet Nyitra megyében. Informatikából az e-Hód versenyen már hagyományosan többen is maximális pontszámmal végeztek az országos lista élén, és a verseny szlovák nyelvű változatában – iBobor – is sikeresen szerepeltek. Azonkívül bekapcsolódtak a Nemes Tihamér programozói versenybe, a Természettudományi Triatlonba és a kisgimnazisták részére online zajló Scratch Cup országos fordulójába is.

Földrajzból diákjaink részt vettek a Curie Környezetvédelmi Emlékversenyen, az Baksa Csaba Kárpát-medencei földrajz és földtudományi versenyen, a földrajzolimpián és a Zöld Föld Kupa fenntarthatósági versenyen, ahonnan több díjjal értek haza. Ökocapatunk több tucat diákkal az ökológiai problémákkal, környezetvédelemmel foglalkozott, és sikeres pályázatoknak köszönhetően szépítették iskolánk udvarát.

Kémiából és biológiából is több versenybe kapcsolódtak be diákjaink: Irinyi József kémiaaverseny, a kémia és biológiaolimpiák különböző kategóriái.

Sportoló diákjaink több meghirdetett versenybe – kosárlabda, röplabda, futball, kézilabda – sikeresen bekapcsolódtak, és részt vettünk a Szlovákiai Magyar Gimnáziumok Országos Bajnokságán is, ahol több versenyszámot diákjaink meg is nyertek. Idén is a Komárom-

Komárno futóversenyen a Selye János Gimnázium diákjai futottak legnagyobb csapattal – el is nyertük „A legtöbb diákot indító iskola” címet. Kollégáim idén is két sítábort szerveztek. Idén második alkalommal szerveztek kollégáim balatoni szőrfutóbort a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. anyagi támogatásának köszönhetően. Karácsony előtt ismét megszerveztük a 24-órás röplabdamaratont. Magyarország Külgazdasági és Külügyminisztériuma jóvoltából iskolánk egy teqball-asztallal gazdagodott.

Az SZMPSZ X. Felvidéki Tehetségnapján négy csapatunknak – iskolánk fiú kosárlabdacsapatának, Japán Krúdyk csapatnak, EkoHősöknek és Három Dimenzió csapatnak – ítelték oda a Tehetségdíjat a magyar nyelv és irodalom, sport és mozgáskultúra, illetve matematika és földrajz kategóriáiban.

Idén folytatta tevékenységét a PUSZTAszerII. nevű iskolai zenekar, amely magyar alternatív és rockzenék feldolgozását adja elő. Idén is aktívan működött iskolánk Diákönkormányzata, különböző programokat – diákbálokat, sportnapokat, diáknapot – szerveztek. Iskolánkban működik a Rákóczi Szövetség helyi alapszervezete is, és diákjaink részt vettek a Rákóczi Szövetség által szervezett programokon. Már évek óta jól működik Kaktusz diákújságunk is. Nagy hangsúlyt fektetünk adománygyűjtések szervezésére is – diákjaink bekapcsolódtak több gyűjtési programba is: Biela pastelka – Fehér zsírkréta, Deň nezábudiek – Nefejejcsek napja, a Vörös Kereszt által szervezett élelmiszergyűjtés, Hodina deťom – Egy óra a gyermekekért, Deň narcisov – Nárcisznap és Modrý gombík – Kék gomb. Idén is két alkalommal közel 50 diákunk és kollégánk adott vért a komáromi kórházban.

A sikerekért természetesen köszönet illeti a diákokat, a felkészítő tanárokat, de ugyanakkor a szülőket is, akik évről évre sok tanulót íratnak be hozzánk. A tavalyi iskolaévben 108 diák érettségizett, idén pedig 122 elsős diákkal kezdjük meg a 2025/26-os tanévet a 4-, illetve 8-éves tagozaton. Köszönjük a gimnázium mellett működő Király Püspök Alapítvány segítségét is, amely évente közel 25 ezer euróval támogatja szociálisan hátrányos helyzetű tehetséges diákjainkat és fejleszti az iskola eszközparkját. Mindez újabb erőt ad, hogy folytassuk az egykori komáromi jezsuita, majd később bencés gimnáziumok diákjai és tanárai által megalapozott hagyományokat. A tanulók nevelésében továbbra is négy pillérre építünk: magyarság iránti hűségre, a toleranciára, a magas szintű szellemi tudásra és a hagyományaink – „gyökereink” – ápolására.

Bővebb és részletesebb tájékoztató és információ a júniusban kiadott Évkönyvben olvasható, amely az iskola titkárságán kérhető. (Ez az összefoglaló kollégáink és diákjaink írásainak a felhasználásával készült.)